

ĐỀ 04

Câu 1. (2 điểm)

1) Cho a, b, c là các số khác 0 thỏa mãn $a + b + c = 2023$ và $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{1}{2023}$. Tính giá trị biểu thức

$$A = (a^{2021} + b^{2021})(b^{2023} + c^{2023})(c^{2025} + a^{2025})$$

2) Cho biểu thức $B = \frac{x^5 - 4x^3 - 3x + 9}{x^4 + 3x^2 + 11}$ biết x thỏa mãn $\frac{x}{x^2 + x + 1} = \frac{1}{4}$.

Chứng minh $3B$ là số nguyên.

Câu 2. (2 điểm)

1) Giải phương trình: $\frac{x}{x^2 + 4x + 4} + \frac{5x}{x^2 + 4} = \frac{14}{15}$

2) Cho đa thức $A = 12x^2 - 3y^2 + 8xy + 2x + y$ biết rằng a, b là hai số nguyên dương thỏa mãn với $x = a; y = b$ thì giá trị của đa thức A bằng 0. Chứng minh rằng: $6a + b + 1$ là bình phương của một số nguyên.

Câu 3. (2 điểm)

1) Tìm tất cả các số tự nhiên n để $C = n^4 - 8n^3 + 23n^2 - 26n + 10$ là số chính phương.

2) Tìm các cặp số nguyên $(x; y)$ thỏa mãn: $x^3 + y^3 + 1 = 5xy$.

Câu 4. (3 điểm)

1) Cho tam giác ABC vuông tại A , đường cao AH . Gọi E, F lần lượt là hình chiếu của H trên AB và AC . Gọi M là giao điểm của BF và CE .

a) Chứng minh $AB \cdot CF = AC \cdot AE$

b) So sánh diện tích tứ giác $AEMF$ và diện tích tam giác BMC .

2) Cho tam giác ABC , điểm D trên cạnh BC sao cho $DC = 4BD$. Điểm M thay đổi trên đoạn thẳng AD , BM cắt AC tại E , CM cắt AB tại F . Xác định vị trí điểm M trên AD để diện tích tam giác DEF lớn nhất.

Câu 5. (1 điểm) Cho a, b, c là các số dương. Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức:

$$M = \frac{33a + 17b + c}{a + 2b + 3c} + \frac{18b + 18c}{2a + b + c} + \frac{9c}{a + b}$$

--- Hết ---
LỜI GIẢI

Câu 1.

1) Theo đề bài ta có: $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{1}{2023} \Rightarrow \frac{bc+ac+ab}{abc} = \frac{1}{2023}$

$$\Rightarrow \frac{bc+ac+ab}{abc} = \frac{1}{a+b+c} \text{ (vì } a+b+c=2023)$$

$$\Rightarrow (ab+ac+bc)(a+b+c) = abc$$

$$\Rightarrow a^2b+ab^2+abc+a^2c+abc+ac^2+abc+b^2c+bc^2 = abc$$

$$\Rightarrow a^2b+ab^2+abc+a^2c+abc+ac^2+b^2c+bc^2 = 0$$

$$\Rightarrow a^2(b+c)+ab(b+c)+ac(b+c)+bc(b+c) = 0$$

$$\Rightarrow (b+c)(a^2+ab+ac+bc) = 0$$

$$\Rightarrow (b+c)[a(a+c)+b(a+c)] = 0$$

$$\Rightarrow (b+c)(a+c)(a+b) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = -b \\ b = -c \\ c = -a \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a^{2021} = (-b)^{2021} \\ b^{2023} = (-c)^{2023} \\ c^{2025} = (-a)^{2025} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a^{2021} + b^{2021} = 0 \\ b^{2023} + c^{2023} = 0 \\ c^{2025} + a^{2025} = 0 \end{cases}$$

Suy ra $A = 0$

2) Ta có $\frac{x}{x^2+x+1} = \frac{1}{4} \Rightarrow 4x = x^2+x+1 \Leftrightarrow x^2-3x+1=0$

Ta có $x^5-4x^3-3x+9 = (x^2-3x+1)(x^3+3x^2+4x+9) + 20x = 20x$

$$x^4+3x^2+11 = (x^2-3x+1)(x^2+3x+11) + 30x = 30x$$

Do đó $3B = 3 \cdot \frac{x^5-4x^3-3x+9}{x^4+3x^2+11} = 3 \cdot \frac{20x}{30x} = 2$

Vậy $3B$ là số nguyên

Câu 2.

1) $\frac{x}{x^2+4x+4} + \frac{5x}{x^2+4} = \frac{14}{15}$ Điều kiện: $x \neq -2$

Với $x = 0$ không phải là nghiệm của phương trình

$$\frac{x}{x^2+4x+4} + \frac{5x}{x^2+4} = \frac{14}{15}$$

Với $x \neq 0$ ta có: $\frac{1}{x + \frac{4}{x} + 4} + \frac{5}{x + \frac{4}{x}} = \frac{14}{15}$ (*)

Đặt $y = x + \frac{4}{x} + 2$ phương trình (*) trở thành $\frac{1}{y+2} + \frac{5}{y-2} = \frac{14}{15}$

$$\Rightarrow 7y^2 - 45y - 88 = 0 = (y-8)(7y+11) = 0 \Rightarrow \begin{cases} y=8 \\ y=-\frac{11}{7} \end{cases}$$

Với $y = 8$ thì $x + \frac{4}{x} + 2 = 8 \Rightarrow x^2 - 6x + 4 = 0 = (x-3)^2 = 5$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x-3 = \sqrt{5} \\ x-3 = -\sqrt{5} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 3 + \sqrt{5} (tm) \\ x = 3 - \sqrt{5} (tm) \end{cases}$$

Với $y = -\frac{11}{7}$ thì $x + \frac{4}{x} + 2 = -\frac{11}{7} \Rightarrow x^2 + \frac{25}{7}x + 4 = 0 = \left(x + \frac{25}{14}\right)^2 = \frac{-159}{196}$

Vô lí vì $\left(x + \frac{25}{14}\right)^2 \geq 0 \forall x$ (loại)

Vậy tập nghiệm của phương trình S = $\{3 \pm \sqrt{5}\}$

2) Vì $x = a, y = b$ thì giá trị của đa thức A bằng 0 nên ta có

$$\begin{aligned} 12a^2 - 3b^2 + 8ab + 2a + b &= 0 \\ \Rightarrow 12a^2 + b^2 + 8ab + 2a + b &= 4b^2 \\ \Rightarrow 12a^2 + 6ab + b^2 + 2ab + 2a + b &= 4b^2 \\ \Rightarrow 6a(2a + b) + b(2a + b) + (2a + b) &= 4b^2 \\ \Rightarrow (6a + b + 1)(2a + b) &= 4b^2 \end{aligned}$$

Đặt $(6a + b + 1, 2a + b) = d$ ($d \in \mathbb{N}^*$)

$$\Rightarrow \begin{cases} 6a + b + 1 : d \\ 2a + b : d \end{cases} = \begin{cases} 6a + b + 1 : d \\ 3(2a + b) : d \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 6a + b + 1 : d \\ 6a + 3b : d \end{cases} = \begin{cases} 2b - 1 : d \end{cases}$$

Vì $\begin{cases} 6a + b + 1 : d \\ 2a + b : d \end{cases}$ suy ra $4b^2 = (6a + b + 1)(2a + b) : d^2 = 2b : d$

Suy ra $1 : d \Rightarrow d = 1$

Do đó $(6a + b + 1, 2a + b) = 1$

Mà $(6a + b + 1)(2a + b) = (2b)^2$ là số chính phương.

Suy ra $6a + b + 1$ là bình phương của một số nguyên.

Câu 3.

$$1) C = n^4 - 8n^3 + 23n^2 - 26n + 10$$

$$= (n^4 - 2n^2 + 1) - 8n(n^2 - 2n + 1) + 9n^2 - 18n + 9$$

$$= (n^2 - 1)^2 - 8n(n-1)^2 + 9(n-1)^2$$

$$= (n-1)^2[(n+1)^2 - 8n + 9]$$

$$= (n-1)^2[(n-3)^2 + 1]$$

$$\text{TH1: } (n-1)^2 = 0 \Rightarrow n - 1 = 0 \Rightarrow n = 1 \text{ (thỏa mãn)}$$

TH2: $(n-1)^2 \neq 0$ suy ra $(n-3)^2 + 1$ là số chính phương

$$\text{Đặt } (n-3)^2 + 1 = k^2 (k \in \mathbb{N})$$

$$\Leftrightarrow k^2 - (n-3)^2 = 1$$

$$\Leftrightarrow (k-n+3)(k+n-3) = 1$$

$$\text{TH1: } \begin{cases} k-n+3=1 \\ k+n-3=1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} k-n=2 \\ k+n=4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} k=1 \\ n=3 \end{cases} \text{ (thỏa mãn)}$$

$$\text{TH2: } \begin{cases} k-n+3=-1 \\ k+n-3=-1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} k=-1 \\ n=3 \end{cases} \text{ (không TM } k \in \mathbb{N})$$

Vậy $n = 1; n = 3$.

$$2) x^3 + y^3 + 1 = 5xy$$

$$\Rightarrow (x+y)^3 - 3xy(x+y) + 1 = 5xy$$

$$\text{Đặt } x + y = a, xy = b \text{ ta được } a^3 - 3ab + 1 = 5b$$

$$\Rightarrow a^3 + 1 = b(3a + 5)$$

$$\text{Vì } 3a + 5 \neq 0 \forall a \in \mathbb{Z} \text{ suy ra } b = \frac{a^3 + 1}{3a + 5}$$

$$\text{Ta có } a^2 - 4b = (x-y)^2 \geq 0 \forall x, y$$

$$\text{Suy ra } a^2 - \frac{4a^3 + 4}{3a + 5} \geq 0 \Rightarrow \frac{-a^3 + 5a^2 - 4}{3a + 5} \geq 0$$

$$\text{Nếu } a \geq 5 \Rightarrow -a^3 + 5a^2 - 4 = a^2(5-a) - 4 < 0 \text{ và } 3a + 5 > 0$$

$$\text{Suy ra } \frac{-a^3 + 5a^2 - 4}{3a + 5} < 0 \text{ (Loại)}$$

$$\text{Nếu } a \leq -2 \Rightarrow a^2(5-a) \geq 28 \Rightarrow -a^3 + 5a^2 - 4 > 0 \text{ và } 3a + 5 < 0$$

Suy ra $\frac{-a^3+5a^2-4}{3a+5} < 0$ (Loại)

Nếu $-2 < a < 5$ mà a là số nguyên suy ra $a \in \{-1; 0; 1; 2; 3; 4\}$

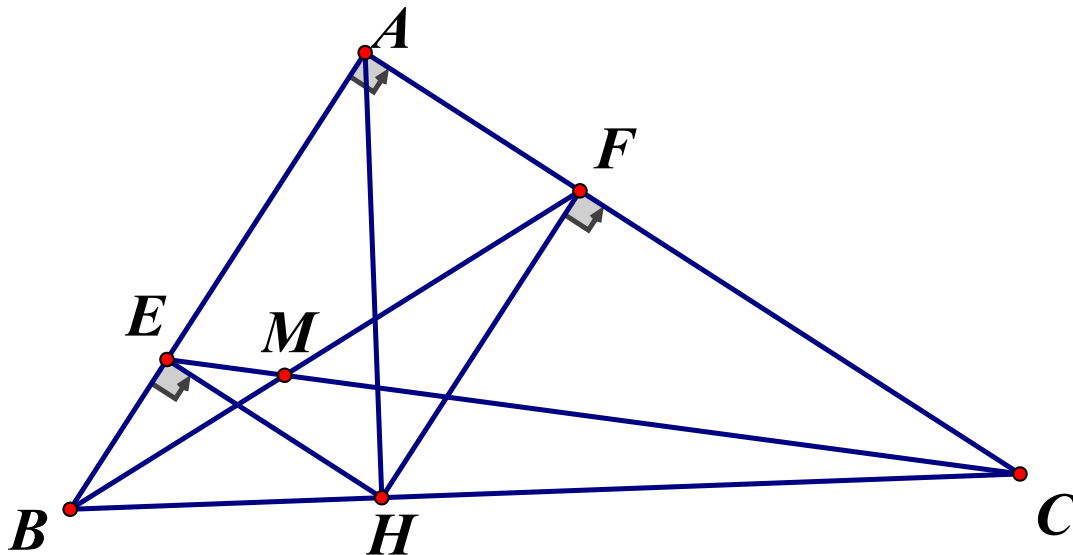
a	-1	0	1	2	3	4
b	0	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{9}{11}$	2	$\frac{65}{17}$
Kết quả	TM	Loại	Loại	Loại	TM	Loại

Với $a = -1$ suy ra $b = 0 \Rightarrow x + y = -1, xy = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=0 \\ y=-1 \\ x=-1 \\ y=0 \end{cases}$ (thỏa mãn)

Với $a = 3$ suy ra $b = 2 \Rightarrow x + y = 3, xy = 2 \Rightarrow \begin{cases} x=1 \\ y=2 \\ x=2 \\ y=1 \end{cases}$ (thỏa mãn)

Vậy các cặp số nguyên $(x;y)$ cần tìm $(0;-1); (-1;0); (1;2); (2;1)$

Câu 4.

1a) Vì $HF \parallel AB$ (cùng vuông góc với AC)

Suy ra $\frac{CF}{AC} = \frac{CH}{BC}$ (1)

Vì $HE \parallel AC$ (cùng vuông góc với AB)

Suy ra $\frac{AE}{AB} = \frac{CH}{BC}$ (2)

Từ (1) và (2) suy ra $\frac{CF}{AC} = \frac{AE}{AB} \Rightarrow AB \cdot CF = AC \cdot AE$

1b) Ta có $\frac{S_{BEC}}{S_{ABC}} = \frac{BE}{BA}$

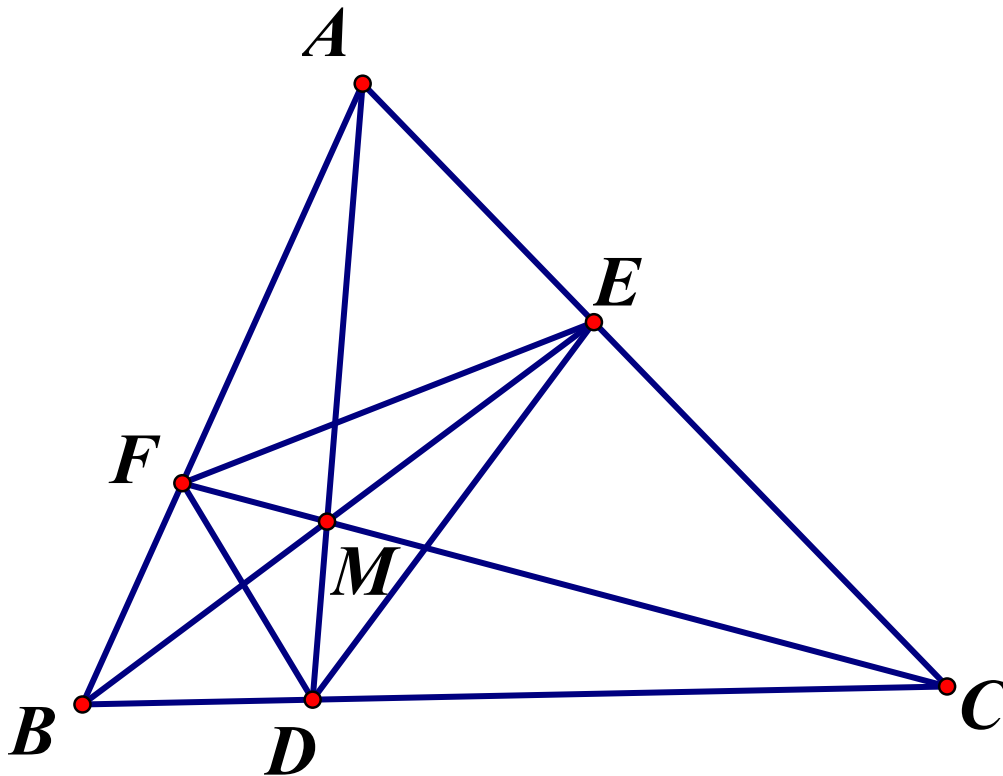
Mà $HE \parallel AC \Rightarrow \frac{BE}{BA} = \frac{BH}{BC}$ suy ra $\frac{S_{BEC}}{S_{ABC}} = \frac{BH}{BC}$

Tương tự ta có $\frac{S_{BFC}}{S_{ABC}} = \frac{CH}{BC}$

Do đó $\frac{S_{BFC}}{S_{ABC}} + \frac{S_{BEC}}{S_{ABC}} = \frac{CH+BH}{BC} = 1$

$S_{ABC} = S_{BFC} + S_{BEC} \Rightarrow S_{ABF} = S_{BEC} = S_{AEMF} = S_{BMC}$

2)

Đặt $\frac{AF}{BF} = x, \frac{BD}{DC} = y, \frac{CE}{EA} = z$ ($x, y, z > 0$)

Ta có $\frac{AF}{BF} = \frac{S_{AMC}}{S_{BMC}}, \frac{BD}{DC} = \frac{S_{AMH}}{S_{AMC}}, \frac{CE}{EA} = \frac{S_{BMC}}{S_{AMB}}$

$\Rightarrow xyz = \frac{S_{AMC}}{S_{BMC}} \cdot \frac{S_{AMH}}{S_{AMC}} \cdot \frac{S_{BMC}}{S_{AMB}} = 1$

$$\text{Từ } \frac{AF}{BF} = x, \frac{CE}{EA} = z \Rightarrow \frac{AF}{AB} = \frac{x}{x+1}, \frac{AE}{AC} = \frac{1}{z+1}$$

$$\text{Suy ra } \frac{S_{AEF}}{S_{ABC}} = \frac{S_{AEF}}{S_{ABE}} \cdot \frac{S_{ABE}}{S_{ABC}} = \frac{AF}{AB} \cdot \frac{AE}{AC} = \frac{x}{(x+1)(z+1)}$$

$$\text{Tương tự } \frac{S_{BDE}}{S_{ABC}} = \frac{y}{(y+1)(x+1)}; \frac{S_{CDE}}{S_{ABC}} = \frac{z}{(z+1)(y+1)}$$

Từ đó ta có:

$$\begin{aligned} \frac{S_i}{S_{ABC}} &= 1 - \frac{S_{AEF}}{S_{ABC}} - \frac{S_{BDE}}{S_{ABC}} - \frac{S_{CDE}}{S_{ABC}} = 1 - \frac{x}{(x+1)(z+1)} - \frac{y}{(y+1)(x+1)} - \frac{z}{(z+1)(y+1)} \\ &= \frac{(x+1)(y+1)(z+1) - x(y+1) - y(z+1) - z(x+1)}{(x+1)(y+1)(z+1)} \\ &= \frac{xyz+1}{(x+1)(y+1)(z+1)} = \frac{2}{(x+1)(y+1)(z+1)} \end{aligned}$$

$$\text{Vì } CD = 4BD \text{ suy ra } y = \frac{1}{4} \text{ suy ra } xz = 4$$

$$\text{Suy ra } \frac{S_i}{S_{ABC}} = \frac{2}{\frac{5}{4}(x+1)(z+1)} = \frac{8}{5(xz+x+z+1)} = \frac{8}{5(5+x+z)}$$

$$\text{Áp dụng bất đẳng thức Cô-si ta có } x+z \geq 2\sqrt{xz} = 4$$

$$\Rightarrow 5(5+x+z) \geq 45 \Rightarrow \frac{8}{5(5+x+z)} \leq \frac{8}{45}$$

$$\text{Suy ra } \frac{S_i}{S_{ABC}} \leq \frac{8}{45} \Rightarrow S_i \leq \frac{8}{45} S_{ABC} \text{ (không đổi)}$$

Dấu “=” xảy ra khi $x = z = 2$

$$\Leftrightarrow \frac{S_{AMC}}{S_{BMC}} = 2 \Leftrightarrow \frac{S_{AMC}}{\frac{5}{4}S_{DMC}} = 2 \Leftrightarrow \frac{S_{AMC}}{S_{DMC}} = \frac{5}{2} \text{ (Vì } S_{BMC} = \frac{5}{4}S_{DMC}\text{)}$$

$$\Leftrightarrow \frac{AM}{MD} = \frac{5}{2}$$

Vậy để diện tích của tam giác DEF lớn nhất thì M thuộc đoạn AD thỏa

$$\text{mãn } \frac{AM}{MD} = \frac{5}{2}.$$

Câu 5.

$$M = \frac{33a+17b+c}{a+2b+3c} + \frac{18b+18c}{2a+b+c} + \frac{9c}{a+b}$$

$$\Rightarrow M + 43 = \left(\frac{33a+17b+c}{a+2b+3c} + 16 \right) + \left(\frac{18b+18c}{2a+b+c} + 18 \right) + \left(\frac{9c}{a+b} + 9 \right)$$

$$\Rightarrow M + 43 = \frac{49(a+b+c)}{a+2b+3c} + \frac{36(a+b+c)}{2a+b+c} + \frac{9(a+b+c)}{a+b}$$

$$\Rightarrow M + 43 = (a+b+c) \left(\frac{49}{a+2b+3c} + \frac{36}{2a+b+c} + \frac{9}{a+b} \right)$$

Chứng minh $\frac{a^2}{x} + \frac{b^2}{y} + \frac{c^2}{z} \geq \frac{(a+b+c)^2}{x+y+z} \forall x, y, z > 0$

Áp dụng ta có $\frac{7^2}{a+2b+3c} + \frac{6^2}{2a+b+c} + \frac{3^2}{a+b} \geq \frac{(7+6+3)^2}{4a+4b+4c} = \frac{64}{a+b+c}$

$$\Rightarrow M + 43 \geq 64 \Rightarrow M \geq 21$$

Dấu “=” xảy ra khi $\frac{7}{a+2b+3c} = \frac{6}{2a+b+c} = \frac{3}{a+b}$

$$\Rightarrow \frac{7}{a+2b+3c} = \frac{6}{2a+b+c} = \frac{3}{a+b} = \frac{6-3}{a+c} \Rightarrow \begin{cases} b=c \\ a=2b \end{cases}$$

Vậy giá trị nhỏ nhất của M là 21 khi $a = 2b = 2c$